

Goňur alp

Category: Kitapcy, Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Goňur alp TARYHY ŞAHSYÝETLER -9:

► GOÑUR ALP

Goňur alp Osman Gazynyň iň wepaly egindeşleriniň biridir. Iňňän edermen ýigit bolan Goňur alp Osman Gazynyň ähli gazasyna gatnaşypdyr. «Gurulyş. Osman» teleserialynyň tomaşaçylaryna gyzykly bolar diýip, onuň gahrymançylykly ömri, taryhdaky orny barada gysgajyk maglumatlary taýýarladyk. Ady agzalan teleserialda onuň keşbini türk aktýory Eren Wurdem janlandyrýar.

■ Goňur alp we onuň gahrymançylykly ömür ýoly

Goňur alp Osman Gazynyň iň meşhur, iň wepaly, iň ynamdar jigitleriniň biri bolupdyr. Ol Osman Gazynyň ähli gazalaryna gatnaşanam bolsa, ady diňe Orhan Gazynyň döwründäki Gojaili (häzirki Kojaeli) we Akýazy ýörişlerinde agzalýar.

Osmanly türkmen döwletiniň az wagtyň içinde çaltlyk bilen güýçlenmeginiň astynda Osman Gazynyň heniz ýaş yetginjekkä özüne ýoldaş edinen we her awa gideninde ýanyndan aýyrmadyk Goňur alp, Akja goja, Abdurahman Gazy, Samsa çawuş, Aýkut (Aýgud) alp ýaly birnäçe merdana ýigitleriň gujur-gaýraty ýatyr. Goňur alp Demirgazyk-günbatar Anadolyda yzygiderli gaza we göç operasiýalaryny geçiripdir. Birnäçe wizantiýaly tekfurlary türkmen gylyjynyň öňünde amana getiripdir. Ol gaýylaryň tire düzgüninden döwlet gurluşyna geçmesinde aýgytly rol oýnan gazylaryň biridir. Osman Gazynyň iň ýakyn egindeşi bolan Goňur alp Osman Gazy aradan çykansoň, oniň ogly Orhan Gazynyň tabynlygyna girip, gaza operasiýalaryny dowam etdiripdir. Orhan Gazynyň buýrugy bilen demirgazyga ýönelip göç hereketleriniň başyny başlapdyr. Dowamly hereketleriň netijesinde Adabazar (häzirki Adapazary), Akýazy, Mudurny, Düzjäni, Konrapany eýeläpdir. Has soňra Abdurahman Gazydyr

beýleki türkmen alplary bilen güýç birikdirip Aýdosy-da ele geçiripdir.

Harby taktikalaryň ussady bolan Goňur alp Geýwe, Alpsuwy, Garajabüş sebitlerini hem türkmen topragyna öwürmegi başarypdyr. Ol şu sebitlerde Akja goja we Abdýrahman Gazy bilen bilelikde wizantiýalylar tarapyndan Regio Tarsiýa ady berilen Ak oba (häzirki Akowa) hem göç operasiýasyny gurnapdyr.

■ Goňur alpyň ölümi

Gaýylaryň iň uly arzuwlarynyň biri we Osman Gazynyň wesýeti bolan Bursany eýelemekde-de uly işleri bitiren Goňur alpyň iň soňky gatnaşan gazasy Bursa ýörişi boldy. Bursanyň eýelenen ýyly Goňur alp hem aradan çykypdyr. Onuň mazarynyň nirededigini anyk belli däl. Emma Düzje taraplardadygy çak edilýär. Häzir Düzjäniň Konuralp (Goňur alp) etrabynda onuň kümmeti we Söwütde Ärtogrul Gazynyň mazarynyň ýakynynda simwoliki gubury bar. Muňa garamazdan olaryň ikisi-de Goňur alpyň hakyky mazary däldir. Jaýy jennet bolsun.

@ Kitapçylar. Taryhy şahslar